

דבשער הכולל פייז סייז (מצויין בסהמיינ שם) מביא מסיי היעביש
שכשאומרים בואי לשלום בפעם הא' ישוחה לשמאלו כנגד ימין
השכינה" (שם אינו מדבר בענין הסיבוב כלפי מערב, אלא
בהכרעות שכורעים בבואי לשלום). לומר, דאע"פ שמצד הסוד
ד"דרך ימין" צריך לשחות לימין, מ"מ השחי בבואי לשלום צ"ל
(ע"פ הסוד) מנגד השכינה, ומתחשבים בימין השכינה ולא בימין
האדם. וכנראה שמטעם זה גם מהפכים הפנים אל המערב דרך צד
צפון אע"פ שהוא נגד הסדר ד"דרך ימין", מחמת שתמיד מתחשבים
בבואי לשלום בימין השכינה ולא בימין האדם, וצד צפון הוא
ימין השכינה (אבל לפייז מנהג אד"ש צ"ע דמסתובב לצד שמאל א'
שוחה תחילה לצד ימין).

■ ■ ■

ש ו נ ו ת

ביאור לשון רבה"ז בהגש"פ אודות כוס ד'

הרב שמואל פסח באגאמילסקי
מחבר קובצי שאלות פירושים וביאורים
מייפלואאוד, נוא דזוירוי

בסדר הגדה הנדפס בסדור תורה אור, וכן הוא בהגדה של פסח
עם לקוטי מנהגים וטעמים, (שהוא צלום מסדור תורה אור), הנה
לפני אמירת שפוך חמתך גוי, נדפס: "מוזגין כוס ד' ופותחין
הדלת ואומר".

גם, כ"ק אד"ש בביאוריו להגדה העתיק לשון הנ"ל, היינו
"מוזגין כוס . . .".

אמנם בסדור עם דא"ח דפוס ראשון (קאפוסט תקע"ו), וכן הוא
ג"כ בסדור עם דא"ח הוצאת קה"ת (שהוא צילום דפוס זיטאמין
תרכ"ג), יש כאן שינוי קצת. דבמקום "מוזגין", נכתב
"ומוזגין", בהוספת וא"ו.

תזריע מצורע - היי תהא שנת אראנו נפלאות

בסדור תורה אור, אחרי ברכת בפה"ג של כוס שלישי, נדפס "ושותה בהסיבה". ואח"כ מתחיל פיסקא חדשה עם תיבות "מוזגין כוס ד' . . .".

[ועד"ז הוא בסי עם דא"ח הוצאת קה"ת.

אמנם בסי עם דא"ח דפו"ר אחרי תיבות "ושותה בהסיבה" נדפס נקודה. ואחרי הנקודה (באותה שורה) כתוב, "ומוזגין כוס ד' . . . ואומר".

[בהגדה הנ"ל של כ"ק אד"ש, נשמט תיבות "ושותה בהסיבה". ובסיום ברהמ"ז, לפני ברכת בפה"ג, נדפס, "ואח"כ מוזגין כוס שלישי ואומר עליו בהמ"ז".

ונשמט מה שכתוב אחרי זה בסי תורה אור, "ואחר בהמ"ז קודם שתיית כוס שלישי יברך: בא"י . . . בפה"ג. ושותה בהסיבה".

וטעם השינוי, כי בסדור תורה אור לא נדפס סדר ברכת המזון בהגדה של פסח. כי נדפס בהסדור לפני זה, אחר קידוש לבנה.

אמנם - בהגדת כ"ק אד"ש, מאחר שנדפס סדר ברהמ"ז בהגדה, אין מקום שאצל סימן ברך שהוא לפני ברהמ"ז, יהי כתוב, "ואחר בהמ"ז . . .".

אבל צ"ע:

(1) מדוע נכתב "ומברך על הכוס (ושותה בהסיבה)", ולא נכתב כלשון רבנו הזקן אצל כוס שני, "ומברך ושותה בהסיבה", היינו בהשמטת תיבות "על הכוס".

(2) תיבות "ושותה בהסיבה", לכאורה מקומם אחרי סיום ברכת בפה"ג, ולא לפני ברכת בפה"ג, וכפי שהוא בסידור תורה אור, וכן הוא אצל כוס ד'.

אף שאצל כוס שני, נדפס "ושותה בהסיבה" לפני ברכת בפה"ג, הנה זה גופא דורש ביאור מאי שנא כוס ב' מכוס ג' וד'.

ואולי הביאור הוא דכוס ב' נגרר אחרי כוס א'. ואצל כוס א' לא נכתב "ושותה בהסיבה", מיד אחרי ברכת בפה"ג, כיון שברכת בפה"ג הוא בהתחלת הקידוש.

ואיך שיהי הביאור בזה, מ"מ כאן מדובר אודות כוס שלישי ואצל כוס שלישי כתב רבנו הזקן "ושותה בהסיבה", אחרי ברכת בפה"ג].

וי"ל בד"א הטעם שנכתב "ומוזגין (כוס ד') בהוספת וא"ו ובפרט שכני"ל בסי" עם דא"ח דפו"ר, לפני תיבת "ומוזגין" (אחרי תיבות "ושותה בהסיבה"), נדפס נקודה.

- בסי" תורה אור, סי' עם דא"ח הוצאת קה"ת, והגדת כ"ק אד"ש, נשמט הנקודה -

כי אף שבהגדת כ"ק אד"ש אחרי ד"ה ברך, בא ד"ה "כוסו של אלי", ותיבות אלו נדפסו בדומה לשאר התיבות שהעתיק כ"ק אד"ש לשונו של רבנו הזקן בהגדה,

הנה בהגדה לא נזכר "כוסו של אלי".

ולרמז מזיגת כוסו של אלי, הוסיף רבנו הזקן אות וא"ו שכידוע אות וא"ו מורה על הוספה.

ורמזו אחרי ברכת המזון, מתאים עם מה שכתב כ"ק אד"ש ד"ה כוסו של אלי, "מזיגת כוס זה אחר ברהמ"ז".

והטעם שבא ברמז ולא נכתב בפירוש מתי מוזגין כוס זה משום דכ"ק אד"ש בד"ה הנ"ל כתב, "חוץ מזמנים ידועים", שא"כ מזיגתו הוא לפני ברהמ"ז, וכפי שה"י בשנת תש"ג, וכן נהג כ"ק אד"ש. (ראה ר"ד בעת הסעודות יום א' דחגה"פ תשכ"ט) וכדי שלא לשלול הנהגה זו, בא מזיגתו ברמז דוקא.

ועפ"י משי"כ כ"ק אד"ש בהגדה ד"ה פותחין הדלת, "שיכח אלי כו' כי אכל את יעקב גוי ויעקב נטל מאליהו משכון און הוא"ו שיבוא ויבשר גאולת בניו (סי' מהרי"ד)",

יומתק יותר מדוע מזיגת כוסו של אלי נרמז באות וא"ו.